BELEIDSPLAN MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD INKOPEN 2020-2022,

INCLUSIEF MVI ACTIEJAARPLAN 2020

GEMEENTE DIEMEN

Wij willen duurzaam samenleven
In een sterk, divers en betrokken Diemen
Een sociaal Diemen dat kansen biedt aan iedereen
Een groene, duurzame gemeenschap,
waar het goed wonen, werken en ontspannen is.

Uit: "Duurzaam samenleven"; Coalitieakkoord 2018-2022 van de gemeente Diemen

Inhoudsopgave

1. Waarom een beleidsplan MVI?
2. Leeswijzer
3. MVI als instrument om onze duurzaamheidsambities te realiseren
4. Onze 5 MVI speerpunten en uitgangspunten
5. Rollen en benodigdheden

BIJLAGEN

Bijlage A	Beleidsuitgangspunten MVI	12
Bijlage B	Beleidsuitgangspunten Social Return	18
Bijlage C	Toelichting Ambitieweb	19
Bijlage 1	Wat doen we al?	20
Bijlage 2	MVI Actiejaarplan 2020	33

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) Beleid 2020-2022

1. Waarom een MVI beleidsplan?

Het bestuur van de gemeente Diemen heeft in het coalitie-akkoord 2018-2022 'Duurzaam Samenleven' hoge duurzaamheidsambities geformuleerd.
De gemeente Diemen tekende op 20 juni 2018 de Intentieverklaring Circulair Inkopen en opdrachtgeverschap (CI&O) van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Meer hierover in hoofdstuk 3 van deze notitie.
In december 2017 heeft het college van de gemeente Diemen ook het landelijk Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI[1]) ondertekend. Dit Manifest is bedoeld om via inkoop maatschappelijke beleidsdoelen te realiseren.
Met de ondertekening van het Manifest MVI door Diemen is indirect ingestemd met het maken van een Actieplan MVI. In een dergelijk actieplan bepalen overheden zelf hun doelstellingen, acties en te gebruiken instrumenten, op basis van hun eigen duurzaamheidsambities.
In de gemeente Diemen hebben we dit opgezet in de vorm van meerjaren MVI beleid en het jaarlijks opstellen van een MVI actiejaarplan. Het MVI beleid met jaarlijks MVI actiejaarplan is daarmee een instrument dat kan worden ingezet om een bijdrage te leveren aan de Diemense duurzaamheids- en sociale doelstellingen.
Het MVI beleid 2020-2022 dient als handvat en leidraad voor het toepassen van MVI door de opdrachtgevers, projectleiders en budgethouders van de gemeente Diemen en zal ook worden gepubliceerd op de website van en voor publieke inkopers: www.PIANOo.nl. Op basis van de uitgangspunten van het MVI beleid wordt jaarlijks met de opdrachtgevers, projectleiders en budgethouders een actieplan opgesteld.

2. Leeswijzer

In Hoofdstuk 3 wordt beschreven welke ambities en doelen door het college van Diemen zijn gesteld. Hoofdstuk 4 gaat in op onze vijf MVI speerpunten en geeft aan op welke wijze we deze ambities willen realiseren. Tenslotte geven we in hoofdstuk 5 aan hoe we het toepassen van MVI willen borgen in de organisatie en wat we daar voor nodig hebben.
In Bijlage 1 beschrijven we wat de verschillende afdelingen van de gemeente Diemen al doen en in Bijlage 2 wat we extra willen doen in 2020.
Bijlage A t/m C zijn inhoudelijke bijlages die gebruikt kunnen worden door de gemeentelijke inkopers.
In Bijlage A zijn de beleidsuitgangspunten voor MVI samengevat; in Bijlage B die voor Social Return (SR).

[1] Maatschappelijk Verantwoord Inkopen houdt in dat bij de inkoop van Werken, Diensten en Leveringen in alle fasen van het inkoopproces rekening wordt gehouden met de sociale, ecologische en economische dimensies van duurzaamheid.

3. MVI als instrument om onze duurzaamheidsambities te realiseren

De gemeente koopt veel in. We kunnen ons inkoopbudget inzetten om (markt)partijen uit te dagen ons slimme, eerlijke en vernieuwende oplossingen te bieden die bijdragen aan een groen, duurzaam en sociaal Diemen én het realiseren van onze ambities.
Al in 2017 kozen we samen met de raad voor de volgende duurzaamheidsthema's: Energieneutraal, Circulair en Klimaatadaptief. Hieronder is een overzicht gegeven van onze lokale en regionale ambities op het gebied van duurzaamheid.

3.1 Coalitieakkoord Diemen 2018-2022: Duurzaam samenleven

Duurzaamheid wordt steeds meer onderdeel van verschillende beleidsterreinen. De brede keuze voor een duurzame en groene samenleving is ook terug te zien in de prioriteit die dit college-akkoord geeft aan onder andere het verminderen van de afvalstroom en het versterken van de natuur om Diemen en het groen in Diemen. In het college-akkoord zijn veel duurzaamheidsambities vastgelegd die richting geven aan onze MVI doelstellingen (zie Bijlage A.1).

3.2 Regionale intentieverklaringen en samenwerkingsafspraken

In de Metropoolregio Amsterdam (MRA) zijn gezamenlijke intentieverklaringen en samenwerkingsafspraken opgesteld op het vlak van duurzaamheid en milieu. Voor maatschappelijk verantwoord inkopen zijn de intentieverklaring circulair inkoop en opdrachtgeverschap (Intentieverklaring CI&O) en de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek (Green deal ZES) van belang (zie Bijlage A.2 voor een toelichting op deze twee afspraken).

3.3 Overig vastgesteld gemeentelijk beleid

In diverse gemeentelijke beleidsstukken zoals het groenbeleidsplan, het groenbeheerplan, het actieplan geluid, etcetera zijn beleidsuitgangspunten vastgelegd die van belang zijn voor MVI. In bijlage A.3 zijn deze uitgangspunten opgenomen

3.4 Nieuwe beleidsuitgangspunten uit de Duurzaamheidsagenda

De duurzaamheidsagenda focust op de volgende thema's: energie & klimaat, afval & circulaire economie, natuur & biodiversiteit, klimaatadaptatie, luchtkwaliteit & geluidhinder en schoon vervoer. Specifieke uitgangspunten uit de duurzaamheidsagenda die van belang zijn voor gemeentelijke inkoop en projecten zijn opgenomen in bijlage A.4.

3.5 Diemens Rekmanifest 2017

In het rekmanifest van de gemeente Diemen is opgenomen dat we ons richten op wat we willen bereiken, niet op de regel. Dit is een belangrijk uitgangspunt, ook voor het Maatschappelijk Verantwoord Inkopen! (zie bijlage A.5 voor een toelichting op het Rekmanifest)

EERGIERIG
KIJK
WAAR
ZIT DE
WINST?
DUURZAAM
IS NIET DUUR
WAT DOE JE
BIJ SLECHT WEER
HOPEN
OP ZON!
MAAK MENSEN
BEWUST
VAN DE MOGELIJKHEDEN
SOC.
ZAKEN
WMO
ORGANISEER
KENNIS
UITWISSELING
KOERS OP
INITIATIEF
2018
BEN JIJ
DE
LOCO
MOTIEF?
IEDEREEN IS
ZO LEKKER
NIEUWSGIERIG
KIJK NAAR
WAT IS NODIG

4. De MVI speerpunten en uitgangspunten van de gemeente Diemen

4.1 MVI speerpunten

Gezien de ambities en intenties van ons college, de geldende regionale en landelijke akkoorden en ons gemeentelijk beleid, kiezen we voor de volgende vijf MVI speerpunten:

1	Klimaatneutraal inkopen	Inkopen met een neutraal of zelfs positief effect op het klimaat en de natuur. Denk aan CO_2 reductie en reductie van overige broeikasgassen, energie besparen, duurzame energie opwekken, schone lucht, waterbestendig maken, natuurinclusief, biodivers en klimaatadaptief.
2	Circulair inkopen	Inkopen van producten en diensten die: - minimale toepassing vergen van nieuwe materialen (en fossiele energie) in het productieproces; - minimale toepassing van nieuwe materialen (en fossiele energie) vragen bij het gebruik van de producten; - focussen op lange levensduur; - hoogwaardig herbruikbaar zijn (eventueel na behandeling) na de gebruiksfase.
3	Innovatiegericht inkopen	Het stimuleren van de markt om innovatieve oplossingen en producten aan te bieden
4	Social return (SR)	Onze opdrachtnemers bewegen om kansen op werk te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
5	MKB gericht inkopen	Het inkopen bij (lokale) MKB-bedrijven.

4.2 Uitgangspunten HOE we MVI toepassen

Bij de vijf genoemde MVI thema's hanteren we de volgende HOE uitgangspunten:

- **Pas MVI toe of leg uit.** De projectleider past in zijn inkoop MVI toe, of motiveert waarom hij het voor het betreffende project niet kan opnemen in de aanbesteding.
- MVI is **maatwerk** in elke aanbesteding. Duurzaamheid gaat om het maken van afwegingen. Welk(e) thema's hoe opgenomen worden in de aanbesteding, vindt plaats in afstemming met de MVI regisseur.
- We passen sowieso de **landelijke MVI criteria** toe in onze aanbestedingen (www.mvicriteria.nl); welk niveau (basis, gevorderd of ambitieus) is wederom maatwerk. We realiseren ons dat de aanschafprijs van een duurzame oplossing soms hoger kan zijn, maar de kosten over de totale levensduur en de waarde die het oplevert, wegen zwaarder.

- We durven **lange termijn** te denken, met reductie van CO_2 uitstoot, maximaliseren van maatschappelijke waarde en minimaliseren van impact op milieu en natuur als leidende principes. We nemen de verlenging van de levensduur of het terugverdienen van een investering mee, doordat we kijken naar de afschrijvingskosten in plaats van naar de investeringsuitgaven.
- In aanbestedingen kunnen we duurzaamheid als eis (knock-out) en als gunningscriterium opnemen. Als we een **gunningscriterium** opnemen op het gebied van duurzaamheid, dan telt dat voor tenminste 20% mee.
- Bij **onderhandse** aanbestedingen checken we of er minstens één leverancier uit de gemeente Diemen is die we uit kunnen nodigen, met uitzondering van vastgoed en infra.
- Waar het kan, gaan we **circulair inkopen**, teneinde de doelstelling van 50% in 2025 te realiseren. Ook omdat circulair inkopen bij veel diensten (denk aan inhuur, advies) geen toepassing kent.
- De gemeente Diemen kiest voor wat betreft het Circulair Inkopen en Opdrachtgeverschap (MRA) het **ambitieniveau**: GEVORDERD. Dit ambitieniveau gaat over de snelheid en intensiteit waarmee Diemen verwacht te gaan werken aan organisatieverandering, aan het proces binnen de eigen organisatie. Het is een groeipad: de komende jaren werken we aan doorontwikkeling en groei naar EXCELLENT.
- We haken aan bij het Social Return beleid van de gemeente Amsterdam. Voor de invulling van **social return** maken we gebruik van Bureau Social Return van gemeente Amsterdam, onder specifieke condities (zie bijlage B).

5 Rollen en benodigdheden

Om zoveel mogelijk impact te maken is het belangrijk dat: MVI goed ingebed is in de organisatie, de doelstellingen en rollen van de organisatie helder zijn en alle interne en externe stakeholders goed betrokken zijn.

5.1 Wie doet wat?

Rol gemeentelijke projectleiders/budgethouders

De interne projectleiders zijn de materiedeskundigen. Zij bepalen wat nodig is, hoe het technisch moet worden omschreven (in een plan van eisen bijvoorbeeld) en hoe aanbiedingen daarop het best kunnen worden beoordeeld. Zij hebben daarmee een dominante rol voor wat betreft de inhoud van de opdracht.

Rol MVI regisseur

De MVI-regisseur bepaalt samen met de RIJK inkoper de MVI kansrijke aanbestedingen uit de inkoopkalender. De MVI regisseur bespreekt met de belangrijkste budgethouders welke overige inkooptrajecten eraan komen. Deze inkooptrajecten zijn onderdeel van het MVI actieplan, dat de MVI regisseur jaarlijks opstelt. Voor die aanbestedingen geeft de regisseur een MVI advies ten behoeve van de inkoopstrategie / input voor de aanbesteding.
Samen met de budgethouder/projectleider wordt gezocht naar kansen voor een CO_2-neutrale, circulaire, klimaatbestendige, sociale en natuur-inclusieve inkoop.

Rol Bureau Social Return Amsterdam

De gemeente Diemen volgt het Social Return beleid van de gemeente Amsterdam en werkt samen met het Bureau Social Return van de gemeente Amsterdam. Per aanbesteding bepaalt de MVI regisseur samen met de betreffende projectleider/budgethouder, Bureau Social Return en Stichting RIJK wat het best passende percentage Social Return is. Het Bureau Social Return adviseert en ondersteunt ook gemeentelijke opdrachtgevers en opdrachtnemers van de gemeente Diemen bij de implementatie en uitvoering van Social Return. Ook verzorgt Bureau Social Return de monitoring en de controle van de invulling van Social Return verplichtingen van opdrachtnemers. Deze samenwerking vindt plaats met gesloten beurs.

Stichting RIJK

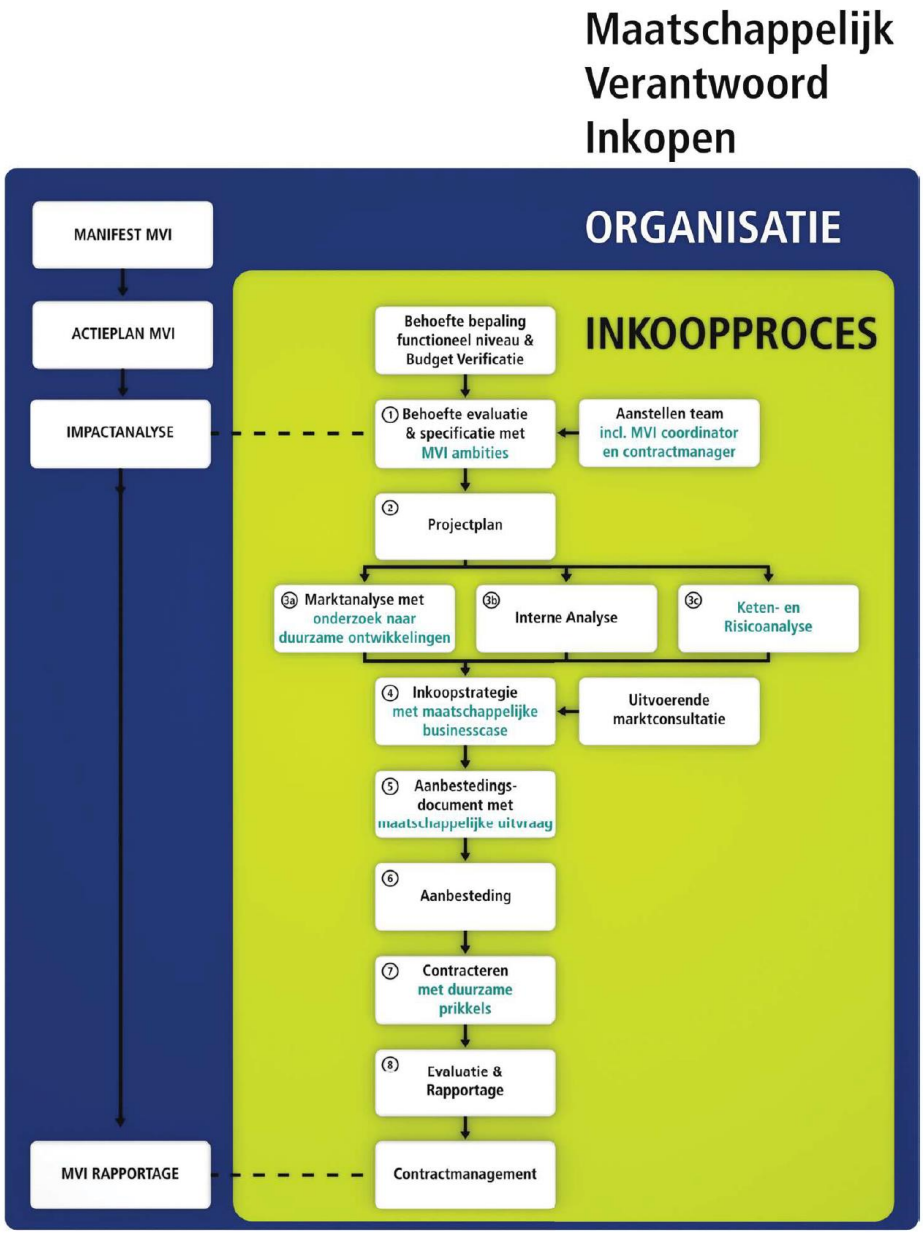
De inkopers van Stichting RIJK stellen de inkoopkalender op van aanbestedingen die zij gaan begeleiden. De inkopers van Stichting RIJK verzorgen de procesbegeleiding van aanbestedingstrajecten (die bij RIJK zijn aangemeld) en helpen interne projectleiders bij het vertalen hun (MVI-)wensen naar inkoopcriteria. In de inkoopstrategie per aanbesteding staan onder andere: de inkoopbehoefte, de marktanalyse, de interne analyse, de te volgen procedure en de MVI invulling.

5.2 Organisatie MVI in inkoopproces

“Als je doet wat je deed, krijg je wat je kreeg”.

MVI vergt extra effort in bepaalde processtappen. In onderstaande afbeelding zijn de stappen schematisch in beeld gebracht. Het weergegeven inkoopproces bouwt voort op het bestaande inkoopproces van Stichting Rijk, waarbij met name in het voortraject en contractmanagement extra aandacht wordt gevraagd om invulling te geven aan MVI. Vooral het voortraject om te komen tot de

daadwerkelijke inkoop kan langer duren, maar is essentieel. Daar moet rekening mee worden gehouden bij het maken van de planning.

Voortraject

Het is belangrijk dat de inkoper in een vroegtijdig stadium van een inkooptraject betrokken wordt. Alleen dan kan goed afgewogen en onderzocht worden hoe de opdracht zo klimaatneutraal of circulair mogelijk ingekocht kan worden. Alternatieven kunnen dan nog onderzocht worden, de markt kan bevraagd worden en er kan dan goed worden nagedacht over hoe het zo goed mogelijk aanbesteed kan worden.

Ambitieweb GWW

Om duurzaamheid toe te passen in een aanbesteding, dienen alle mogelijke kansen geïnventariseerd te zijn. Een middel hiervoor, is het Ambitieweb Grond, Weg en Waterbouw (GWW).

Zie bijlage C voor een toelichting hierop. Door dit instrument één keer uit te proberen, gaan we afwegen of we dit structureel bij grotere infra projecten willen toepassen.

De kosten gaan voor de baten uit
Een duurzame maatregel kan zichzelf terugverdienen, de levensduur verlengen of lop een andere wijze 'waarde' leveren. Om duurzame alternatieven een kans te geven, gaan we de kosten bekijken over de levensduur. Volgens de wet Milieubeheer zijn energiemaatregelen verplicht indien zij terugverdiend worden binnen 5 jaar. Wij passen duurzaamheidsmaatregelen (energie, water, afval en vervoer) toe als zij zichzelf terugverdienen in 10 jaar of als zij - door verlenging van de levensduur - gelijke afschrijvingskosten hebben als het minder duurzame alternatief.
Hiervan kan door het college gemotiveerd worden afgeweken.

Contractmanagement
Duurzaamheid gaat over de gehele levensduur. Contractmanagement van inkoopcontracten is daarom een absolute must. In aanbestedingen worden toezeggingen gedaan over of eisen gesteld aan de vervanging door duurzame alternatieven, de duurzaamheid van het ingezette materieel, de mate van hergebruik na gebruik, etcetera. Ook toepassen Social Return vraagt om naleving en coördinatie.
De MVI regisseur neemt deze taak op zich.

5.3 Het monitoren van MVI
De MRA heeft een meetmethode ontwikkeld om de mate van circulair inkopen jaarlijks te monitoren vanaf 2019. Dit vergt dat we bijhouden: of er een marktconsultatie is verricht, of we eisen of wensen ten aanzien van circulariteit hebben opgenomen in de aanbesteding, of circulariteit is opgenomen in het contract en of we de naleving controleren. In 2020 hebben we de nulmeting uitgevoerd over de in 2019 afgeronde aanbestedingen.

De MVI zelfevaluatie tool van PIANOo geeft inzicht in prestaties en vorderingen die we maken op alle MVI thema's, niet alleen circulair. Daarnaast biedt de tool de mogelijkheid om te leren van anderen.
De MVI regisseur neemt deze rapportagetaak op zich. We delen deze resultaten jaarlijks met de raad.

5.4 Financiële en personele benodigdheden
Resumerend, hebben we de volgende benodigdheden om dit beleid succesvol uit te voeren:

A. 0,5 fte MVI regisseur
B. Training Ambitieweb GWW

Bijlage A: Beleidsuitgangspunten MVI

A.1 Coalitieakkoord Diemen 2018-2022: Duurzaam samenleven

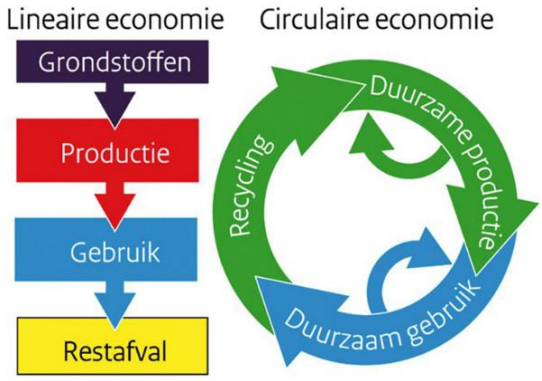
In het college-akkoord duurzaam samenleven 2018-2022 zijn de volgende duurzaamheidsambities vastgelegd die richting geven aan onze MVI doelstellingen:

- Ruimte is ons meest kostbare goed geworden. We koesteren onze groene ruimte en verzilveren het draagvlak voor een duurzaam Diemen. We investeren in energietransitie, verbinden onze natuur en verkleinen onze afvalberg. Zodat we niet alleen vandaag en morgen prettig samenleven, maar ook onze kinderen straks duurzaam samen kunnen leven.
- Duurzaamheid wordt steeds meer onderdeel van verschillende beleidsterreinen. De brede keuze voor een duurzame en groene samenleving is ook terug te zien in de prioriteit die dit akkoord geeft aan onder andere het verminderen van de afvalstroom en het versterken van de natuur om Diemen en het groen in Diemen.
- Diemen zoekt maximaal aansluiting bij regionale en landelijke initiatieven om één of meerdere wijken van het gas af te halen. Bij nieuwbouw die nog niet planologisch of contractueel vastligt worden uitsluitend gasloze woningen gepland. Deze zijn minimaal nul-op-de-meter, waarbij gestreefd wordt naar energie-positief.
- De komende periode zetten we samen de schouders onder de verduurzaming van Diemen, we jagen maatschappelijk initiatief aan, brengen vraag en aanbod bij elkaar. Samen verkleinen we de Diemense afvalberg. We faciliteren lokale coöperaties die helpen bij energie-transitie. We zoeken lokale en regionale samenwerking.
- Diemen faciliteert de acties uit het Daarom Duurzaam Diemen actieplan ‘Duurzaam Diemen 2030’ en helpt bij het doorontwikkelen en aanjagen hiervan.
- Klimaatadapatie en de ‘ontstening’ die dat vereist, wordt benut om de openbare ruimte nog meer in te richten op veelzijdig gebruik en ontmoeting. Aandacht voor het bestrijden van hittestress met water en bomen, waterberging voor piekbuien. Het terugdringen van steen in de openbare ruimte.
- We willen energieneutraal zijn in 2040, waarbij we aandacht besteden aan mensen met lagere inkomens.
- We maken werk van de natuurwaarden, de verblijfskwaliteit en biodiversiteit. We verbinden Diemense natuur beter. Waar mogelijk versterken we de ‘ecologische hubfunctie’ van groene plekken in het dorp.
- Herinrichting en klimaatadaptatie zien we als kans om onze openbare ruimte nog functioneler, gebruiksvriendelijker en groener te maken.
- We willen de luchtkwaliteit verbeteren en geluidsoverlast verminderen.
- Natuurinclusief en circulair bouwen worden gestimuleerd.
- We willen dat mensen naar vermogen meedoen aan arbeidsmarkt of samenleving. Naar vermogen zelfstandig functioneren, participeren of het verwerven van inkomen uit arbeid zijn hoofddoelstellingen. Langdurige, duurzame uitstroom naar regulier werk heeft altijd de voorkeur, ook als dat een langere investering in om- of bijscholing vergt.

A.2 Regionale intentieverklaringen en samenwerkingsafspraken

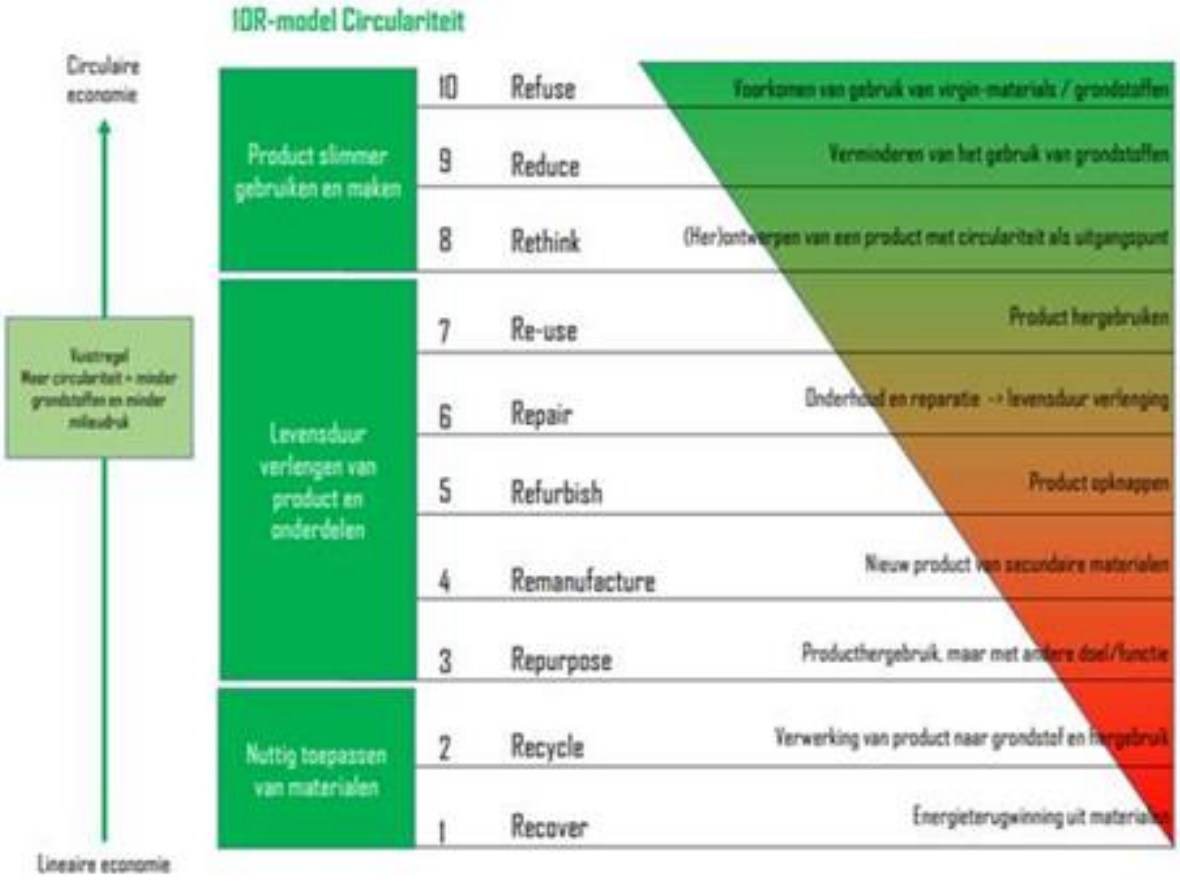
Regionale intentie 100% Circulair Inkoop en opdrachtgeverschap MRA

De gemeente Diemen heeft op 20 juni 2018 de intentieverklaring Circulair Inkopen en Opdrachtgeverschap (CI&O) van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) ondertekend.

Circulair inkopen is het proces waarbij een levering, een dienst of een werk wordt ingekocht waarbij is gestuurd op circulaire technisch-inhoudelijke aspecten, rekening wordt gehouden met onderhoud en retourname aan einde van de levensduur en financiële prikkels zijn ingebouwd om circulair gebruik te borgen.

Inkoop is een belangrijk middel om tot een circulaire economie te komen. Door de juiste vraag te stellen kun je de markt in beweging zetten en kunnen meer circulaire producten ontwikkeld worden. Circulair inkopen is meer dan alleen het inkopen van circulair ontworpen producten of hergebruikte materialen. Het is ook belangrijk om aandacht te besteden aan het dusdanig gebruik en onderhoud van producten dat ze herbruikbaar zijn. Het onderstaande 10R model verduidelijkt dit.

Met de ondertekening van die intentieverklaring Circulair Inkopen, committeerde Diemen zich aan de volgende intenties:

- In 2022 minstens 10% van haar producten en diensten circulair in te kopen en in 2025minstens 50%;
- Circulariteit in te bedden in de organisatie;
- Tussentijds te monitoren of de ambitie en het tempo realiseerbaar is in relatie tot marktontwikkelingen.

Bij de ondertekening heeft de gemeente Diemen 2 kanttekeningen geplaatst:

- Mede vanwege het ontbreken van een eenduidige definitie van circulaire economie, roepen we op tot een pragmatische invulling van de intentieverklaring.
- Daar waar circulair vanuit oogpunt van milieu-impact niet de beste oplossing is[2], moet van de circulaire doelstelling kunnen worden afgeweken.

Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek (Green Deal ZES)

Om de gevolgen van de fors toenemende logistieke – en pendelstromen binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) het hoofd te bieden, ondertekenden op 19 juni 2019 meer dan 50 publieke en private partijen de Green Deal ZES. Ondertekenaars zetten in op het zoveel mogelijk emissievrij beleveren van steden in 2025 en tot nul reduceren van schadelijke emissies (CO_2, NO_x, fijnstof) als gevolg van stadslogistiek.

Daarnaast vormen het terugdringen van het aantal benodigde voertuigen en voertuigkilometers voor de bevoorrading van steden en het beperken van geluid belangrijke doelen van Green Deal ZES.

De laatste bijeenkomst resulteerde in drie oproepen richting de MRA gemeenten:

1) Maak helder en consistent zero-emissie beleid (ZE zones, venstertijden), regionaal afgestemd;
2) Om de hubs in de regio tot een succes te maken, moeten organisaties bij het inkopen eisen stellen aan bevoorrading door leveranciers (electrisch vervoer, gebruik van hubs);
3) Vergaar inzicht in de belangrijkste stadslogistieke stromen en ketens.

A.3 Overig vastgesteld beleid

In diverse gemeentelijke beleidsstukken zoals het groenbeleidsplan, het groenbeheerplan, het actieplan omgevingslawaai, etcetera zijn beleidsuitgangspunten vastgesteld die van belang zijn voor maatschappelijk verantwoord inkopen. Hieronder zijn deze samengevat.

<u>Klimaat</u>

- Klimaatverbond Parijs verklaring: Uiterlijk in 2030 een klimaatneutrale gemeentelijke organisatie
- Uiterlijk in 2040 een fossielonafhankelijke gemeente

[2] Zo is bijvoorbeeld de milieu-impact van biobased schapenwol als isolatiemateriaal vele malen negatiever dan die van de gangbare isolatiematerialen (uit: Nationale milieudatabase Milieuprestatie gebouw)

Klimaatadaptief

- Gebieden in de bebouwde omgeving van Diemen-Noord en Diemen-Zuid moeten in principe een regenbui van 120 mm in een uur kunnen bergen/afvoeren zonder dat gebouwen en (parkeer)kelders onderlopen. In Diemen-Centrum is deze eis een bui van 90 mm in een uur. Voor alle nieuwbouw geldt een eis van 120 mm in een uur.
- Hittestress wordt zoveel mogelijk voorkomen door aanleg van groen en minimalisatie van verharding.
- Bij nieuwbouw en renovatie worden principes van operatie Steenbreek gehanteerd: geen verharding als dit niet noodzakelijk is
- Bij nieuwbouw en herinrichting wordt indien mogelijk permeabele hemelwaterriolering in verbinding met oppervlaktewater toegepast.

Circulair

- Uitsluiten van de volgende uitlogende en milieubelastende materialen: lood, koperen leidingen en dakbedekking, ongecoat zink, teerhoudende dakbedekking
- Geen toepassing van (hard)hout zonder FSC keur; uitzondering voor hergebruikt hout

Natuurinclusief

- Flora- en faunatoets wordt opgenomen in de procedure die gevolgd wordt bij renovaties en nieuwbouw.
- Bij aanleg van nieuwe wegen en herprofileringen van bestaande wegen wordt gecheckt of er mogelijkheden zijn om met faunatunnels de passeerbaarheid voor dieren te verbeteren
- Bij gemeentelijke renovaties en bij nieuwbouw wordt het inbouwen van kunstmatige nestgelegenheid voor holenbroeders standaard meegenomen in het Programma van Eisen.
- Waterpartijen:
    - Worden zoveel mogelijk verbonden
    - Worden waar mogelijk voorzien van natuurvriendelijke oevers
- Het beheer van groenstroken gebeurt zonder chemische bestrijdingsmiddelen
- Onze Beplanting:
    - bestaat bij voorkeur uit inheemse soorten bloeiende planten tbv insecten\bijen\vlinders, struiken\bomen deels besdragend (voedsel vogels); en\of
    - bestaat uit waardplanten voor fauna; en\of
    - is voedselleverend en\of zijn biomassa producerend, waarbij de eis is dat ze ecologisch ook nuttig zijn (bijvoorbeeld wel knotwilgen en cultuurhistorische fruitboomsoorten maar geen olifantsgras- of bamboe-plantages).

Hinder

- Bij aanleg/groot ondergrond van wegen wordt waar mogelijk steenmastiek asfalt toegepast of worden klinkers in keeperverband gelegd.

A.4 Nieuwe beleidsuitgangspunten (de duurzaamheidsagenda)

De duurzaamheidsagenda focust op de volgende thema's: energie & klimaat, afval & circulaire economie, natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie, luchtkwaliteit en geluidhinder, schoon vervoer. Specifieke uitgangspunten uit de duurzaamheidsagenda die van belang zijn voor gemeentelijke inkoop en projecten zijn:

Klimaat

- Geen decentrale toepassing van biomassa voor verwarmingsdoeleinden gemeentelijke gebouwen
- Warmtepompen en airco's bevatten bij voorkeur natuurlijke koudemiddelen als propaan, ammoniak, CO_2 en geen HFK's
- Nieuwbouw mag geen bijdrage leveren aan CO_2-emissies. Bij de doelstelling energieneutraal gaan we in eerste instantie uit van de gebouw gebonden energievraag. Maatregelen die ook leiden tot een lagere CO_2-uitstoot in de gebruiksfase zijn wenselijk.
- Bij nieuwbouw is het verwarmingssysteem lage temperatuur
- Bij nieuwbouw wordt uitgegaan van installatie-arme gebouwen en bouwfysica het uitgangspunt voor het uitwerken van gebouwen. De constructie werkt mee bij het behalen van een hoog comfort.

Klimaatadaptief

- We bouwen klimaatadaptief en natuurinclusief.

Circulair

- Gebouwen dienen zo te zijn ontworpen dat ze makkelijk nieuwe functies kunnen vervullen en dat de toegepaste materialen zoveel mogelijk hergebruikt, herbruikbaar of hernieuwbaar zijn. Nieuwe gebouwen als voorraadschuur voor grondstoffen in de toekomst, dat is de gedachte.
- Indien mogelijk bij paden toepassen van semiverharding met schelpen of houtsnippers
- Waar mogelijk toepassen duurzaam beton en duurzaam asfalt
- Nieuw tapijt met circulaire tapijttegels
- Geen toepassingen van met chroom en/of koper geïmpregneerd hout.

Hinder:

- Bij aanbestedingen vraagt de gemeente aandacht voor het beperken van luchtverontreiniging door (vracht)auto's, werktuigen en machines op (fossiele) brandstoffen via het gebruik van krachtstroom en schoon vervoer tijdens de bouwfase.

A.5 Diemens Rekmanifest 2017

Rekmanifest

'est spreken we over 'mensen'. Daarmee bedoelen we alle betrokkenen contact mee heeft. Zoals inwoners, medewerkers, ondernemers en atschappelijke) organisaties.

In het rekmanifest van de gemeente Diemen is opgenomen dat we ons richten op wat we willen bereiken, niet op de regel. We willen niets verspillen; geen producten, geen geld, maar ook geen tijd en energie! Wees niet bang om gebruik te maken van de speelruimte in regelgeving.

Door te experimenteren blijkt het onmogelijk vaak toch mogelijk te zijn. We moeten anders durven te denken. De gemeente stimuleert deze manier van werken.

Dit is een belangrijk uitgangspunt, ook voor het Maatschappelijk Verantwoord Inkopen!

Bijlage B: Beleidsuitgangspunten Social Return

Met social return wil de gemeente Diemen haar inkoopkracht ten volle benutten om samen met bedrijven meer sociale impact te creëren voor de regio. De gemeente Diemen wil **SR zinvol en proportioneel** inzetten, opdat het een win-win situatie blijft opleveren. De invullingsmogelijkheden bewegen mee met de vraag op de arbeidsmarkt en kunnen verschillen per sector.

De gemeente Diemen vraagt daarom aan gecontracteerde opdrachtnemers om een bijdrage te leveren, conform het beleid van de gemeente Amsterdam.

De gemeente Amsterdam zet social return volgens onderstaande prioritering voor de volgende doelen in (werk staat daarbij voorop):

1) Bied betaald werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
2) Verbeter de kansen op de arbeidsmarkt door: het aanbieden van werkervaringsplaatsen, BOL- en BBL stages, samen te werken met SW-bedrijf Pantar en in te kopen bij sociale firma's.
3) Draag bij aan een socialere regio door activiteiten te ontplooien met impact op de thema's: armoedebestrijding, gezondheidsbevordering, participatie, onderwijs en/of gezond opgroeien.
4) Socialer ondernemen via inclusief werkgeverschap door hoog te scoren op de Prestatieladder Socialer Ondernemen (keurmerk PSO) of door sociale inkoop (aantoonbare investeringen om de eigen inkoop socialer in te richten of zelf SR toe te passen in aanbestedingen)

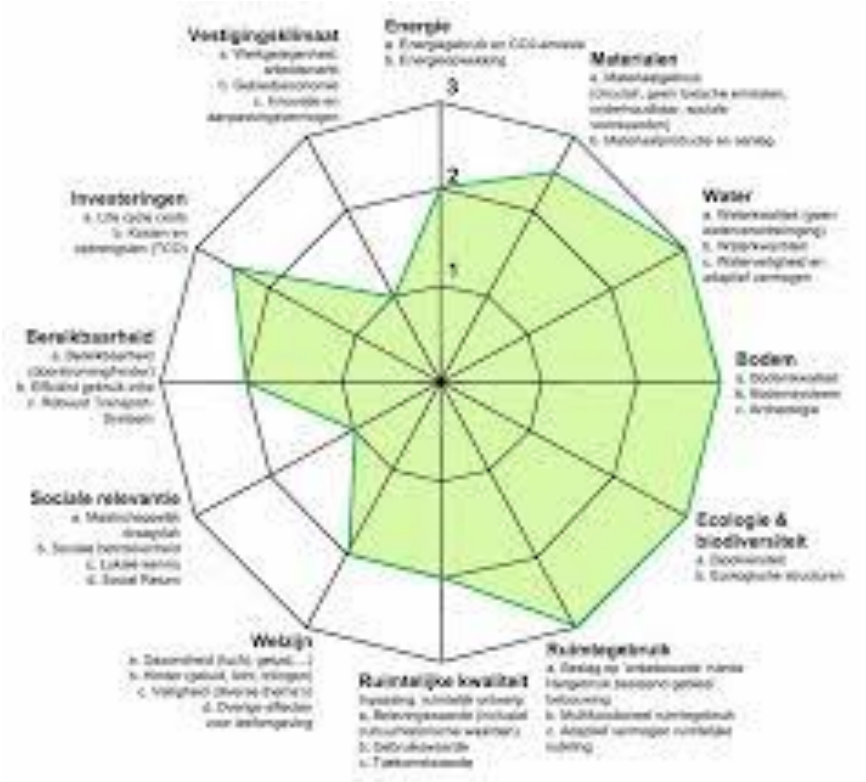
We passen Social Return toe in opdrachten die voldoen aan de volgende kenmerken:
- de waarde van de opdracht bedraagt meer dan €200.000 (excl. BTW) voor de gemeente Diemen;
- het betreft werken en diensten (en leveringen mits de arbeidscomponent 30% of meer bedraagt);
- de duur of looptijd is minimaal 6 maanden;
- het betreft een opdracht samen met DUO+, Uithoorn en Ouder-Amstel; mits zij zelf contractbeheer regelen (omdat zij geen afspraken hebben met Amsterdam). Anders alleen als er een apart perceel is voor Diemen.

De gemeente Amsterdam voert de monitoring uit voor de gemeente Diemen.

Bijlage C: Toelichting Ambitieweb

Het Ambitieweb is een visuele weergave van de duurzaamheidsthema's en de daaraan gekoppelde ambitieniveaus. Het Ambitieweb helpt om de ambities in één oogopslag helder te maken. Elk thema kent drie niveaus:

1. Een minimale duurzaamheidsprestatie die tenminste gelijk is aan de huidige situatie.
2. Concrete reductiedoelstellingen en significante verbeteringen op dit thema.
3. Toegevoegde waarde: in plaats van 'minder slecht' is er geen negatieve belasting.
   Het project is bijvoorbeeld klimaatneutraal, natuurinclusief, klimaatadaptief, energieneutraal of energiepositief of circulair.

De vastgelegde niveaus per thema geven vervolgens een handvat om duurzaamheidseisen op te stellen in de aanbesteding.

Daarnaast is het Ambitieweb in te zetten als:

- Communicatiemiddel – binnen het projectteam of richting bijvoorbeeld bewoners.
- Een brainstormplaatje voor het bestuurders; door het abstractieniveau zonder technische keuzes en/of exacte omschrijvingen vormt het een verantwoording van gekozen ambities en een samenvatting van gevoerde discussies.
- Een middel om focus mee aan te geven naar derden.

Bijlage 1: Wat doen we al aan MVI?

In deze bijlage volgt wat de gemeente Diemen al maatschappelijk verantwoord inkoopt. En dat is al flink veel. Een lijst waar we trots op mogen zijn!

Afdeling Ruimtelijke ontwikkeling, team Projecten

Dit omvat het opstellen van het ruimtelijk beleid, de uitvoering van projecten in de Openbare Ruimte, zoals de aanleg van wegen, inclusief civiele kunstwerken (bruggen, sluizen, gemalen) inclusief rioleringen en grondwerk, evenals het aanleggen van groenvoorzieningen, oevers en beschoeiingen. Ook de teams belast met vergunningverlening en handhaving van Openbare Orde valt hieronder.

Wat doen we al?

We hergebruiken de vrijkomende grond in de gemeente. De grond voor plantsoenen in Diemen komt via de grondbank uit de omgeving van Diemen. We hergebruiken de vrijkomende straatstenen in fundering voor andere wegen in Diemen.
In de aanbesteding van o. a. de herinrichting van het Centrum Oost en West, is Social return toegepast.

Concrete voorbeelden

- De bewoners bij Sniep kozen voor een geluidscherm van kokos. Dit geluidscherm bereikt een geluidsreductie van 30 dB. Kokos is afkomstig van de bast van kokosnoten en is kwalitatief vergelijkbaar met hardhout. Het is een hernieuwbaar materiaal en zeer duurzaam. Klimplanten hechten zich gemakkelijk aan de kokosvezels. Ze zorgen voor extra isolatie en een groen scherm.

- Naast het natuurspeelterrein Diemerbos (Banjerbossie) dat in 2011 is aangelegd, is in 2019 natuurspeelplaats Akkerland In Diemen Zuid ingericht. Het ontwerp combineert een natuurspeelplaats, een sportveld, een moestuin en ecologische verbeteringen. De speelheuvels omzomen een open veld waar gesport kan worden. De moestuin wordt door middel van een houtril en de bloemenweide mooi geïntegreerd. Buurtgenoten kunnen elkaar ontmoeten aan lange picknicktafels, centraal tussen de moestuin en de speelheuvel voor de kleinste kinderen. Om de ecologische waarde te verbeteren wordt er een amfibieënpoel

aangelegd, komen er meer streekeigen bomen en struiken waaronder soorten met eetbare vruchten, worden de boomgroepen opgebouwd uit kernbeplanting, struweel en ruigte en wordt er gefaseerd gemaaid.

Afdeling Ruimtelijk beheer, team Infra

Dit omvat het beheer en onderhoud van openbare ruimte (grond-, weg- en waterbouw) onderhoud en nieuwbouw van wegen- en waterbouw, inclusief civiele kunstwerken (bruggen, sluizen, gemalen), rioleringen en grondwerk (baggeren, bodemsanering en dergelijke).
Deze afdeling is ook verantwoordelijk voor al het meubilair in de openbare ruimte, zoals de verkeerregelinstallaties, de openbare verlichting, bankjes, speelplaatsen, paaltjes, bewegwijzerings- en verkeersborden. Ook het ophalen van afval, het onderhoud van groen en het strooien van de wegen is een taak van ruimtelijk beheer, team infra.

Wat doen we al?

De productie van beton en asfalt is verantwoordelijk voor een groot deel van de mondiale CO_2 uitstoot.
In Diemen ligt veel betonnen riool. Door deze te relinen, kan de levensduur flink verlengd worden.
Op enkele plekken ligt infiltrerend riool. Bij neerslag wordt het hemelwater via dit riool naar het oppervlaktewater afgevoerd. Het water kan ook gedeeltelijk infiltreren in de bodem en het grondwater aanvullen, waardoor bij een hittegolf de bomen en planten vitaal blijven.
In de winter is de grondwaterstand is vaak hoog. Het riool functioneert dan als drain waardoor de hoge grondwaterstand sneller zakt. In de meeste wijken in Diemen is een apart regenwatersysteem aangelegd. Er is één bergbezinkbassin in Diemen waardoor meer afvalwater geborgen kan worden in het riool en vervuiling zoals zware metalen afgevangen wordt.

Alle afgeschreven vrijkomende elementenverharding, opsluitingen en aanverwant schoon betonpuin (bijvoorbeeld de gesloopte onderheide wegen van Centrum West) worden naar ons gemeentelijk puindepot op het Spoorpad getransporteerd. Zodra er 5.000- á 6.000 ton ligt, worden de grote brokken vergruisd en daarna door een mobile brekerinstallatie tot betongranulaat verwerkt.
Dit granulaat wordt vervolgens weer afgehaald op het depot en binnen de gemeente Diemen verwerkt als funderingslaag onder asfaltwegen, bestrating of als bouwweg.

Bij reconstructies van wegen, wordt standaard niet functionele verharding vervangen door groen. Ongebruikte wegen worden groen en Diemen kent het beleid van halfverharding: de toepassing van Gralux (steen uit de Dolomieten dat sterk waterdoorlatend is) en maaien.

In de wijk Vogelweide zijn stille straatstenen gelegd. Deze stenen reduceren het geluid met -2,9 dB bij een snelheid van 50 km/h. Voor het menselijk gehoor is dit bij benadering 3 keer stiller.

Meerlanden verzorgt voor de gemeente Diemen het ophalen van het afval en het strooien van de wegen. Meerlanden registreert veel data op het gebied van ingezamelde hoeveelheden, aantal ledigingen en meldingen van bewoners. Die data wordt gebruikt om te sturen op inzamelroutes en ledigingsfrequentie, maar ook ten behoeve van adviezen richting de gemeente om bijvoorbeeld de inzamelcapaciteit te vergroten. Containers voor kunststof verpakkingsafval worden geleegd met een wegend voertuig. Meerlanden zal dat voor alle stromen gaan doen. Meerlanden zet zelf en bij haar toeleveranciers van diensten mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in.

Pantar verzorgt grotendeels het groenonderhoud in Diemen.

Diemen gebruikt geen chemische bestrijdingsmiddelen. De straten worden geborsteld; soms wordt onkruid met heet water verwijderd. Op kwetsbare verharding wordt onkruid gebrand of met heet water bestreden. Bij het staatvegen wordt gebruik gemaakt van condenswater dat vrijkomt uit de composteer installatie van Meerlanden. Biobased materiaal dat vrijkomt bij onderhoud in de Openbare Ruimte wordt verwerkt in de groenfabriek (vergister/composteer installatie) van Meerlanden. Daarnaast onderzoekt Meerlanden nuttige toepassingen voor o.a. bermmaaisel.

Op meerdere plekken worden koolmezenkasten geplaatst, opdat de mezen en de mussen de eikenprocessierups kunnen opeten. De nesten van de eikenprocessierups worden uit de eikenbomen verwijderd. Deze koolmezenkasten zijn van houtbeton; een samenstelling van beton en houtvezel. Deze samenstelling zorgt ervoor dat de temperatuur in de kasten minder sterk schommelt. Dit is vooral in het broedseizoen belangrijk, omdat de jonge vogels dan een grotere overlevingskans hebben.

Omwille van de biodiversiteit heeft Diemen ervoor gekozen om jaarlijks tot juni de bermen niet meer te maaien. Voetpaden, fietspaden en een kleine strook naast wegen worden wel vrijgemaakt omwille van de veiligheid.

In Diemen staan bijna overal aluminium lantaarnpalen. Alleen op de Muiderstraatweg staan stalen palen. De armaturen in de lantaarnpalen zijn of worden vervangen door LED.

Speeltoestellen worden door de gemeente gerepareerd en zoveel mogelijk hergebruikt.
In speeltuinen past Diemen zand, hout, rubber of kunstgras toe naar gelang de wensen en aard van de speeltuin. Dit rubber is afkomstig van gerecyclede autobanden.

De gemeente is aangesloten bij operatie Steenbreek; een platform dat gemeente en inwoners ondersteunt en tips geeft om de eigen tuin te vergroenen.
Bij reconstructies van wegen, wordt standaard niet functionele verharding vervangen door groen.

De gemeente Diemen verplaatst gezonde bomen. Gezonde bomen die nog niet naar hun definitieve plek kunnen, worden tijdelijk opgeslagen in ons bomendepot.

De plantenbakken in de openbare ruimte kopen we vanaf 2018 in bij Pantar.

Diemen past heel vaak -waar mogelijk- natuurvriendelijke oevers toe. Dit zijn oevers die flauw aflopen, waar planten op kunnen groeien en zijn erg belangrijk als ecologische verbinding voor landgebonden dieren. De planten op de oevers halen voedingsstoffen uit het water waardoor het water helderder wordt. De oeverplanten zorgen ook voor bescherming van vissen en waterinsecten. Zij kunnen zich op de ondiepe oevers tussen de planten verstoppen om te paren of om hun kleintjes te laten opgroeien. Deze insecten horen bij natuurlijk water en dragen bij aan de waterkwaliteit.

Bomen geven schaduw en verhinderen zo de opwarming van de stad. Ze verdampen water, wat de temperatuur extra tempert. Daarnaast zorgt een boom voor het filteren van fijnstof en andere luchtvervuiling. Een boom beïnvloedt het stadsklimaat dus heel positief.
O.a. honingbomen absorberen veel stikstof. Op 26 locaties in Diemen staan honingbomen.

Al ruim 30 jaar wordt al het composteerbaar groenafval verwerkt op de gemeentewerf. Het eindproduct wordt gebruikt voor het ophogen en grond verbeteren van plantsoenvakken.
Het versnipperd hout gaat naar biomassacentrales.

Concrete voorbeelden

- De wandelpaden in de woonwijk Buytenstee zijn verhard met Gralux (zeer sterk waterdoorlatende steen).
- Op de begraafplaats is een paar keer per jaar behoefte aan meer parkeerplaatsen. Het pad aan de zijkant is daarom vervangen door platen met een gat waarin gras kan groeien (grasdal). Deze platen zijn vervaardigd uit gerecycled HD-PE. Deze platen zorgen dus voor versteviging, terwijl het regenwater onmiddellijk via de grasdallen in de bodem doordringt en ter plaatse verdampt. De bodem wordt niet afgesloten en de platen zijn onderhoudsvrij.

- Voor het strooien van wegen in de winter, maakt Meerlanden gebruik van Biozout. Waar steenzout uit zoutmijnen wordt gewonnen, is biozout een restproduct bij de productie van slaolie en biodiesel. Het is net zo effectief als steenzout. Daarnaast maakt Meerlanden gebruik van ´nat strooien´. Het biozout wordt gemengd met water (condenswater dat vrijkomt uit hun composteer installatie), waardoor minder zout nodig is.

- Achter de Rode Kruislaan is het eerste 'Tiny Forest' van Diemen aangelegd. Een Tiny Forest is een dichtbegroeid inheems bos, ongeveer zo groot als een tennisveld. Het is bedoeld om relatief snel de biodiversiteit te vergroten. Het bosje is een fijne plek voor de mensen en de kinderen uit de buurt; het levert ook een bijdrage aan waterberging bij buien en verkoeling bij hittestress. Het is ook een prettige plek voor vlinders, vogels, bijen en kleine zoogdieren. Binnen tien jaar tijd heb je een stukje wilde natuur midden in de stad. Uitsluitend een bosje dat aan de door de IVN omschreven eisen voldoet, mag Tiny Forest heten. Er is verleden jaar een deel aangeplant. Na afronding van de werkzaamheden aan de Rode Kruislaan werkzaamheden is het volledige Tiny Forest geplant.

citrusbrandstof

Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling, team Projecten

De gemeente heeft de regie over fysieke woningbouwprojecten, waar ontwikkelaars woningen realiseren en participeert bij nieuwbouw van sportzalen.

Concrete voorbeelden

- Voor de ontwikkeling van het wooncomplex aan de Punt Sniep is de markt uitgedaagd te komen met een innovatief ontwerp voor de damwand. Het wooncomplex zelf en de kelder fungeren nu als damwand.
- Bij de ontwikkeling van de brede school in Holland Park is gevraagd om het sloopafval zoveel mogelijk te hergebruiken. Deze school wordt aardgasloos opgeleverd.
- Holland Park West wordt een nieuwe woonbuurt, bestaande uit 706 woningen, 1500 m^2 aan voorzieningen en een brede basisschool met kinderdagverblijf en peuterspeelzaal. Deze wijk is zodanig ontworpen dat er zoveel mogelijk interactie ontstaat tussen bewoners van alle generaties en leeftijden. Of dat op school is, in het groen of tussen de gebouwen. Deze visie heeft zich verder vertaald naar de ontwikkeling van een geheel autovrij gebied waarin vier groene woonhoven zijn opgenomen, die zorgen voor intimiteit en geborgenheid. De op strategische plekken gelegen voorzieningen en de school brengen levendigheid naar het groene hart van de wijk. Het winnende voorstel van Xplore kenmerkt zich door een hoge mate van groen en water in het plan, veel aandacht voor circulariteit en hoge GPR-scores.
  Ook is het geheel ontworpen met veel aandacht voor biodiversiteit en circulariteit. Al het gekapte hout wordt hergebruikt en de biodiversiteit van het gebied wordt verhoogd. Het landschap is groen en klimaat adaptief. De gebouwen worden energieneutraal.
  Ook zal in dit bouwproject SR ingevuld gaan worden.

Sfeerimpressie Brede School Holland Park West

- Het nieuwe gebouw van brede school De Kersenboom voldoet aan Frisse Scholen klasse B en heeft daarnaast een zeer lage Energie Prestatie Coëfficiënt (EPC). Dit is onder andere bereikt door het integreren van PV-panelen in het schuine dak en de aanleg van een grondbuis voor de aanvoer van ventilatielucht. Een dergelijke buis zorgt ervoor dat aangevoerde lucht in de winter iets warmer het gebouw binnen komt, in de zomer juist iets koeler. Het levert een bijdrage aan een comfortabel klimaat en bespaart energie.

Afdeling Samenleving, team Sportbedrijf

Dit team is verantwoordelijk voor de exploitatie en het onderhoud van de sportgebouwen in Diemen.
Op de daken van alle sporthallen ligt PV laminaat. De verlichting in onze sporthallen is vrijwel overal LED verlichting met detectie.
In het zwembad passen we vloeistof op water toe om de warmte vast te houden.

Concrete voorbeelden

In het Sportcentrum Zwembad Diemen zuid zijn veel energiebesparende maatregelen getroffen, zoals LED verlichting icm aanwezigheidsmelders, ventilatie op basis van lucht kwaliteit i.c.m. frequentie geregelde motoren. De douche regelingen zijn vervangen, waardoor zij minder energie vergen t.b.v. thermische bestrijding Legionella. De gehele W- installatie is dusdanig ingericht dat de temperatuur van het medium zo laag als mogelijk blijft en daardoor een hoger rendement van de HR-ketels.
De whirlpool heeft alleen tijdens recreatief zwemmen een hogere temperatuur alsmede automatische afschakeling bij geen gebruik.

Afdeling Ruimtelijk beheer, team Gebouwen en Facilitaire Zaken

Dit team is verantwoordelijk voor de ontwikkeling (samen met team Projecten), renovatie, technisch en bouwkundig onderhoud van 25 gemeentelijke gebouwen, zoals de gemeentewerf, scholen, sporthallen, culturele instellingen en het zwembad. Soms is de gemeente de eigenaar; soms is een maatschappelijk organisatie de eigenaar en is de gemeente verantwoordelijk voor (gedeeltelijke) financiering. Daarnaast adviseert dit team de 3 brede scholen.

Maar ook alle producten en diensten die te maken hebben met de huisvesting van de gemeentelijke panden worden door dit team verzorgd zoals kantoormeubilair, kantoorartikelen, afval, beveiliging, electriciteit en gas ten behoeve van de gemeentelijke panden en voorzieningen in de Openbare Ruimte.

Wat doen we al?

Nagenoeg alle gemeentelijke gebouwen zijn voorzien van een energielabel A; met uitzondering van Duran. Al vanaf 2013 is de gemeente begonnen met het leggen van zonnecellen op de daken van de sporthal. Bij elk dak dat vervangen moet worden, onderzoeken we de (constructietechnische) mogelijkheden van het plaatsen van zonnecellen of -panelen of een groen dak. Bij renovaties nemen we verbeteringen als warmtepompen en isolatie meteen mee en upgraden we naar installatieklasse A.
De verlichting in onze gemeentelijke gebouwen is vrijwel overal LED verlichting met detectie. Ook de sporthallen worden verlicht met LED.
De elektriciteit die we gebruiken is elektriciteit met Garanties van oorsprong van Hollandse Wind.
De CO2 uitstoot van ons gasverbruik, wordt gecompenseerd door de installatie van PV cellen in Gandi, India.

We scheiden ons afval in 7 stromen.

Naast de 4 stromen hier in beeld, zamelen we ook chemisch afval en toners, batterijen en karton apart in. Van de ingezamelde bekers wordt papier gemaakt.

Ook het transport van ingezameld afval wordt zo efficiënt mogelijk uitgevoerd om onnodig vervuiling te voorkomen.
De (lease) drankenautomaten zijn voorzien van UTZ koffie en thee.
Het gemeentehuis wordt schoongemaakt door personeel van Pantar.
Alle uitgaande post naar bestemmingen binnen Diemen wordt bezorgd door Diemense jongeren.
Catering en de kerstborrels worden verzorgd door lokale ondernemers. De bloemen worden roulerend besteld bij Diemense bloemisten.
De catering is verduurzaamd door papieren bordjes i.p.v. plastic te gebruiken en bij vergaderlunches worden herbruikbare melamine schalen gebruikt.

Concrete voorbeelden

- De gemeentewerf is energieneutraal door de zonnecellen
- Het gemeentehuis is voorzien van een warmtepomp.
- Recentelijk is het dak van de gymzaal in de Schoolstraat met PV cellen bekleed.
- De sporthal is gerenoveerd van een H naar een A energielabel.
- Het Huis van de Buurt (’t Kruidvat) is in 2016 gerenoveerd. Het heeft LED armaturen in de algemene ruimten, HR++ beglazing en recentelijk ook een sedum dak.
- Recentelijk zijn ook de daken van de gymzalen in Diemen en de Omval met zonnecellen bedekt.
- De centrale hal en de raadzaal van het gemeentehuis zijn circulair verbouwd. De stoelen in de raadzaal zijn opnieuw bekleed.
- Het bestaand meubilair is ge-refurbished en nieuwe scheidingswanden zijn opgebouwd uit hout van de oude receptie, balie en kastwand. De hergebruikte panelen zijn geluidswerend; de bureaubladen zijn opnieuw gefineerd.

- De inspiratieruimte op de 1e etage in het gemeentehuis is ingericht met een tafel van sloophout en oude lampen, elk met een eigen verhaal.

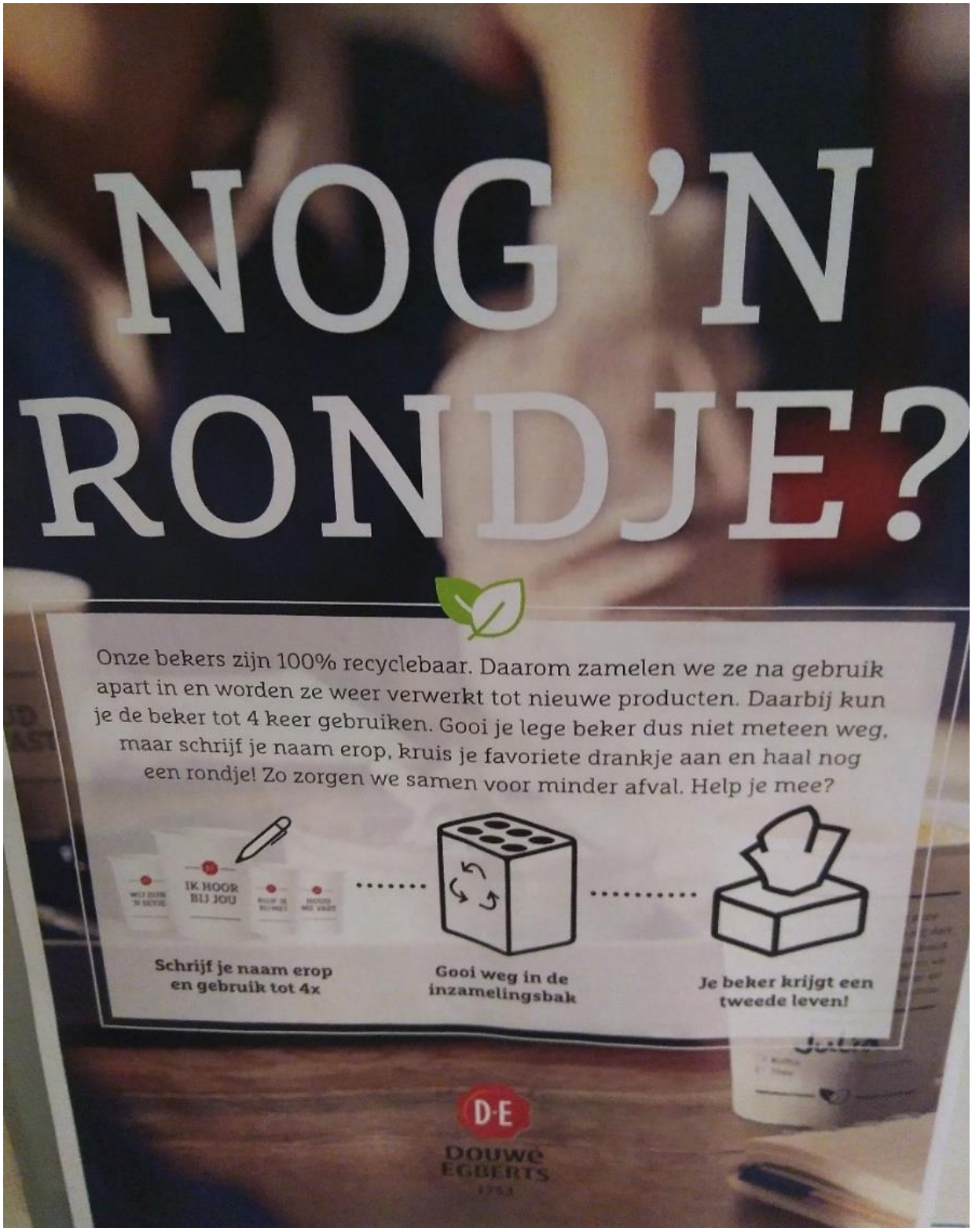

- Aan de RodeKruislaan wordt dit jaar de 'Buurtkamer' gebouwd: een bijeenkomstruimte voor bewoners. Dit wordt gerealiseerd met hogere thermische isolatie en een gecombineerd koel- en warmingsysteem. Het dak wordt voorzien van mos-sedum; niet alleen voor groen, maar ook als waterbuffer. Het resterende hemelwater zal via regenpijpen worden afgevoerd in de nabij liggende perken. De Buurtkamer (dat voor circa 10 jaar zal staan) is opgebouwd uit hergebruikte frames, kolommen en gevelelementen. Het gebouw is zo gebouwd dat het over 10 jaar te demonteren en elders weer op te bouwen is.
- In de Omval en in het restaurant zijn oesterzwamkroketten verkrijgbaar, waarvan de oesterzwammen zijn gekweekt op kweekbodem van koffieprut.

Niet alles lukt, helaas!

We hebben ook onderzocht of we het afdak van het BP tankstation konden hergebruiken op de gemeentewerf. En de kantine van de handbalvereniging als huiskamer van de Buurtkamer in de Rode Kruislaan hergebruiken. Beide projecten zouden vele malen duurder worden dan nieuwbouw.

NOG 'N RONDJE?
Onze bekers zijn 100% recyclebaar. Daarom zamelen we ze na gebruik apart in en worden ze weer verwerkt tot nieuwe producten. Daarbij kun je de beker tot 4 keer gebruiken. Gooi je lege beker dus niet meteen weg, maar schrijf je naam erop, kruis je favoriete drankje aan en haal nog een rondje! Zo zorgen we samen voor minder afval. Help je mee?
IK HOOR BIJ JOU
Schrijf je naam erop en gebruik tot 4x
Gooi weg in de inzamelingsbak
Je beker krijgt een tweede leven!
D·E
DOUWE EGBERTS

Afdeling Samenleving, teams Beleid, Sociale Zaken en WMO

Dit omvat alle taken op het gebeid van hulp en ondersteuning op het gebied van opvoeding, zorg, ondersteuning en welzijn.

Wat doen we al?

In de aanbestedingen van doelgroepenvervoer, huishoudelijke hulp en WMO hulpmiddelen is Social Return toegepast.

In de aanbesteding van woningaanpassingen WMO is naast 2% Social Return, ook de ruimte geboden aan de opdrachtnemer om hergebruikte voorzieningen of onderdelen in te zetten, zolang ze voldoen aan de kwaliteitseisen, tegen dezelfde prijs als van een nieuwe voorziening of nieuwe onderdelen.

Afdeling Ruimtelijk Beheer, team Wijkbeheer

Deze afdeling is verantwoordelijk voor het beheer in de wijken. Zij voeren veel van de bij team Infra genoemde maatregelen uit. Zij zetten hierbij voertuigen in.

Wat doen we al?

Waar wij kunnen, houden we bij vervanging van voertuigen met genoemde ambitie rekening.
Bij die vervanging spelen naast duurzaamheid, het benodigde laadvermogen, de aanwezigheid van lokale tank of laadlocaties, de actieradius (gladheidsbestrijding) en bedrijfszekerheid over bijv. een heel etmaal (calamiteitendienst) een rol. Zo zijn er meerdere elektrische scooters in gebruik (Ruimtelijk beheer en Toezicht & Handhaving).

Concrete voorbeelden

- De dieselauto's van de handhavers zijn vervangen door elektrische auto's.
- De aanbesteding 'doelgroepenvervoer' is gewonnen door de aanbieder met het meest elektrische wagenpark.

DUO+, team ICT

Dit team verzorgt alle producten en diensten op het vlak van ICT, zoals hardware, software, mobiele telefonie en netwerken.

Wat doen we al?

In de aanbesteding van Werkplek-, server- en netwerkapparatuur en smartphones van DUO+ speelde duurzaamheid een rol (10%).
De inschrijver diende te beschrijven wat zijn duurzame inspanningen zijn op het gebied van energiebeheer in de hardware; mogelijkheden van demontage en recycling van de hardware; Gebruik van biobased, gerecyclede, etc. materialen in apparatuur, verpakkingen, etc.; Transparantie over de herkomst van hardware(onderdelen), grondstoffen, materialen, etc.; en transportmiddelen. De winnaar scoorde een 'goed' op dit criterium, evenals op het criterium omtrent kwaliteit en dienstverlening (20%).

Bijlage 2 MVI Actiejaarplan 2020

In deze bijlage is samengevat welke inkooptrajecten er in 2020 kansrijk ogen om maatschappelijk verantwoord te worden ingekocht. En welke ambities elke afdeling nog meer heeft.

Afdelingen Ruimtelijke ontwikkeling en Ruimtelijk beheer

Ambities

- In de openbare ruimte investeren we in goed product dat lang meegaat, zorgen we voor diversiteit (in woningen, in leeftijdsgroepen van bewoners) en maken we flexibel gebruik mogelijk.
- We passen alleen inheemse en streekeigen groen toe, tenzij er planten zijn die een oplossing vormen voor een probleem (bijv. cultuurhistorisch waardevolle fruitbomen, hazelaars die fijnstof afvangen).
- We bouwen klimaatadaptief en natuurinclusief bij de ontwikkeling van bebouwing.

Kansrijke MVI inkoopprojecten 2020

Opdracht	**Kansen voor MVI thema**
Onderhoud voetgangers- en fietsbruggen	Klimaatneutraal / circulair en SR
Groot onderhoud Venserbrug	Klimaatneutraal / circulair en SR
Herinrichting Oranjeplantsoen	Klimaatneutraal en SR
Herinrichting Groen rondom flats aan de Tobias Asserlaan en Ooster Ringdijk	Klimaatneutraal en SR
Herinrichting van 2 hockeyvelden, 1 voetbalveld en 1 handbalveld	Klimaatneutraal, circulair en SR
Handhaving fiscaal en blauwe zone en het eerste-lijnstoringsonderhoud van onze parkeerautomaten	Klimaatneutraal
Vergroening van het schoolplein van de Octopus	Klimaatneutraal
Kolkenreiniging (meerjarig)	Klimaatneutraal

Wat willen we nog meer doen?

- Ons Handboek Kwaliteit Openbare Ruimte, incl. Straatmeubilair en Beheersplan Openbare Ruimte actualiseren
- We willen een stringenter beleid opstellen, waarin we de Diemense duurzame ambities aangeven aan projectontwikkelaars en onze eigen projectleiders, met daarin onze uitgangspunten t.a.v. bijvoorbeeld beplantingsplannen, vogelvliegroutes.
- We volgen de ontwikkelingen in de MRA regio op het gebied van biobased bewegwijzering.
- We maken een keuze hoe en of we de CO_2 prestatieladder willen toepassen.

- We gaan elektrisch draaien/elektrisch vervoer, zo mogelijk krachtstroom of elektrische batterij (greenbattery) ipv aggregaten en dieselpompen stimuleren in onze inkooptrajecten.
- We gaan bij een aanbesteding het Ambitieweb GWW uitproberen, om vervolgens af te wegen of we dit structureel bij (grotere) infra projecten willen toepassen.

Afdeling Ruimtelijk beheer, team Gebouwen en Facilitaire Zaken

Ambities

- De gemeente zet door met het verduurzamen van de eigen organisatie en gebouwen.
- We versnellen de overgang naar LED verlichting
- Daar waar we een aanpassing moeten doen, nemen we meteen installatie- en verlichtingsmaatregelen mee
- We bouwen klimaatadaptief en natuurinclusief bij de ontwikkeling van bebouwing
- We gaan een proef doen met het maken van een materialenpaspoort voor een gebouw m.b.v. Madaster om zo circulair te kunnen 'oogsten'
- Onze doelstellingen voor commercieel vastgoed zijn: Gasloos en energieneutraal; geen decentrale toepassing biomassa voor verwarmingsdoeleinden
- In sportvoorzieningen die we zelf exploiteren, stimuleren we gezonde voeding

Kansrijke MVI inkoopprojecten 2020

Opdracht	**Kansen voor MVI thema**
Vervangen gevelkozijnen en garagedeuren gemeentewerf	Klimaatneutraal en circulair
Renovatie De Brede Hoed (meubilair en warmtepomp)	Klimaatneutraal en circulair
Renovatie Omval (incl. invoegen OBA)	Klimaatneutraal en circulair
Sloop kantine Zeeburg	Circulair
Vervangen wanden en vloer squash- en schietbaan sportcentrum Duran	Klimaatneutraal en circulair
Plaatsen absorptiepompen gemeentewerf (2021) [elektrisch]	Klimaatneutraal
Sanitaire artikelen	Circulair en klimaatneutraal
Elektriciteit (met 10 andere gemeenten)	Klimaatneutraal en SR

Wat willen we nog meer doen?

- We willen een onderzoek laten uitvoeren naar energiebesparingskansen en duurzame energie gemeentelijke gebouwen i.r.t. het meerjaren onderhoudsplan (o.a. zonneboilers, aardgasloos).
- Onderzoek naar verdergaande afvalscheiding (deelstroom GFT): van koffieprut naar kweekbodem voor zwammen t.b.v. zwamkroketten en duurzame lunchverstrekking (bijv. alle melk en karnemelk biologisch, minder dierlijke broodbeleg en meer vegetarisch).
- We gaan verder met aanwezigheidsdetectie in de gangen van het gemeentehuis en het optimaliseren van de verwarming.
- Voor het KCC gaan we het bestaand meubilair refurbishen.

Afdeling Ruimtelijke ontwikkeling, team Projecten

Ambities

- Geen decentrale toepassing van biomassa voor verwarmingsdoeleinden.
- We bouwen klimaatadaptief en natuurinclusief bij de ontwikkeling van bebouwing.
- Bij nieuwbouw die nog niet planologisch of contractueel vastligt, worden uitsluitend gasloze woningen gepland. Deze zijn minimaal nul-op-de-meter, waarbij gestreefd wordt naar **energie-positief**.

Kansrijke MVI inkoopprojecten 2020

Opdracht	**Kansen voor MVI thema**
Nieuwbouw 2e sporthal Pr. Bernardlaan	Klimaatneutraal
Diemen Zuid sociale woningbouw	Klimaatneutraal
Tijdelijke uitbreiding school De Kerssenboom	Circulair

Wat willen we nog meer doen?

- Waar dit zich voordoet, zullen we de mogelijkheden om hemelwater af te koppelen van het riool toepassen
- We willen een stringenter beleid opstellen, waarin we de Diemense duurzame ambities aangeven aan projectontwikkelaars, met daarin onze uitgangspunten t.a.v. bijvoorbeeld biomassa, natuurinclusief, (B)ENG, mate van circulariteit.

Afdeling Ruimtelijk Beheer, team wijkbeheer

Ambities

Kleine voertuigen electrisch; grote voertuigen op biobrandstof

Wat willen we nog meer doen?

- Onderzoek naar mogelijkheden verduurzamen gemeentelijk wagenpark en duurzame mobiliteit
- Onderzoeken hoe we in onze inkopen eisen kunnen stellen aan bevoorrading door (welke) leveranciers (elektrisch vervoer, gebruik van hubs).

Afdeling Samenleving, teams Beleid, Sociale Zaken en WMO

Kansrijke MVI inkoopprojecten 2020

Opdracht	**Kansen voor MVI thema**
WMO hulpmiddelen	Circulair
Vervoer WMO	Klimaatneutraal
Preventief jeugdbeleid	SR (ovb bedrag en Uithoorn en Ouderamstel)
Specialistische jeugdhulp	SR (ovb)
Hulp bij het huishouden	SR (ovb)
Inburgering	SR (ovb)

DUO+, team ICT

Kansrijke MVI inkoopprojecten 2020

Opdracht	**Kansen voor MVI thema**
Softwarebroker	SR (ovb)
Copiers/printers	Klimaatneutraal (laag in ozon, fijnstof)

Wat willen we nog meer doen?

We blijven onderzoeken of refurbished hardware veilig en kwalitatief goed genoeg is.

DUO+, team P&O

Gemiddeld reist een werknemer 100 km per maand voor zijn werk (overleg ed).
We streven ernaar te onderzoeken of we deze dienstreizen mogelijk kunnen maken door enkele elektrische dienstfietsen beschikbaar te stellen.

Kansrijke MVI inkoopprojecten 2020

Opdracht	**Kansen voor MVI thema**
Uitzenden en payroll	SR
Inhuur professionals	SR
Energiecoaches	SR (ovb)